

АНАСТАСІЯ ЛАВРЕНІШИНА

ДРІМУЧИЙ
ЛІС
ШЛЯХ ВІДЬМИ

Роман

Ілюстрації *Надії Дойчевої-Бут*

«НАШ ФОРМАТ» · КИЇВ · 2021

[Почитати опис, рецензію і купити на сайті nashformat.ua](http://nashformat.ua)

УДК 821.161.2'06-32-93

Л 13

Для дітей середнього шкільного віку

Лавренішина Анастасія

Л 13 Дрімучий ліс. Шлях Відьми : роман / ілюстрації Надії Дойчевої-Бут. — К. : Наш Формат, 2021. — 248 с. : іл. — (Серія «Фентезі»)

ISBN 978-617-7973-23-1 (паперове видання)

ISBN 978-617-7973-24-8 (електронне видання)

Дрімучий ліс повен дивовиж, чарів і фантастичних істот. Заправляє в ньому моторошна рогата чаклунка — Стара. Вона тримає ключі від кордонів, від кожного дерева й квітки — але до своїх найбільших таємниць, найсокровенніших глибин Дрімучий ліс її не допускає. Туди Стара відправляє Уляну — дівчинку, яку з немовляти тримала коло себе як служницю, — і наказує їй принести звідти Відьомську Книгу...

«Шлях Відьми» — перший роман із дилогії Анастасії Лавренішиної «Дрімучий ліс» — переміг у конкурсі «Напишіть про мене книжку» і здобув премію «Еспресо. Вибір читачів» як найкращий твір для підлітків, а ілюстрації Надії Дойчевої до нього вибороли престижну європейську відзнаку Jungle Illustration Awards — 2017.

УДК 821.161.2'06-32-93

ISBN 978-617-7973-23-1 (паперове видання)

ISBN 978-617-7973-24-8 (електронне видання)

Усі права застережено

© Анастасія Лавренішина, текст, 2021

© Надія Дойчева-Бут, ілюстрації, 2021

© ТОВ «НФ», виключна ліцензія

на видання, оригінал-макет, 2021

ЗМІСТ

<i>Частина перша</i>	
Відьомська книга	11
<i>Частина друга</i>	
Вогник	117
<i>Частина третя</i>	
Дивоцвіт	171
<i>Епілог</i>	239

Присвячую цю книжку моїй бабусі

[Почитати опис, рецензію і купити на сайті **nashformat.ua**](#)

ЧАСТИНА ПЕРША
ВІДЬОМСЬКА
КНИГА

I

Це сталося напровесні, саме тоді, коли сил, припасених з літа, лишалося обмаль. Небо того дня розкололося десятками хмар-крижин і попливло собі. А вітер з доброго дива змінив напрямок, принісши здалеку запахи першої трави.

— Ходи зі мною!

— Ні.

— Ходи! Ти належиш мені, отже, маєш іти за мною.

— Не хочу!

— Ходімо! Ти моя тінь! Куди я без тебе?

Хирлявий після зими Сірій Вовк похмуро дивився на свою тінь. Та сиділа осторонь. Її не хвилював ані кригоплав у небі, ані саме небо, що втікало туди, звідки не повертаються, ані те, що спало на думку її господарю.

— Витримаємо!

— Ти, може, й витримаєш, а я — ні. — Вовк ледь похитався з боку в бік, як робив завжди перед важливою справою, тоді полоскотав свій нюх свіжими, різкими запахами першої зелені. Надихавшись усмак, звір невідь чому поглянув на свій хвіст, якому не щастило завжди ще більше, ніж господарю.

— Саме час! — він рішуче зрушив з місця, потягнувши за собою нещасливий хвіст і неслухняну тінь.

Цей Вовк був несхожим на інших вовків. Колір його хутра здавався сірішим за попіл, що залишається на ранок після ватри, сірішим за сутінки, сірішим навіть за найсумніший дощ. Але інколи, у повню, звір ставав геть прозорим, наче й не було ніякого хутра, та й вовка також не було...

У вітряний день звір міг розігнатися так, що сам вітер ледве тримався за його хвіст, а в ясний — умів ходити на задніх лапах.

Сірий Вовк оддавна мав кепську звичку. По кілька разів на добу він засовував лапу до кишені, діставав звідти годинник і чомусь звіряв свій час із місяцем. Очі його були різного кольору. В синьому плескалася вода, в зеленому — проростав мох. Десятки, а може, й сотні зелених рисочок, чіпляючись одна за одну, щезали в глибині зіниці.

«Нестерпна», — думав Вовк про свою тінь і сунув далі.

Шлях до Дрімучого лісу видався не з легких. Уперта тінь ставала гопки, чіплялася за гілляки, губилася в урвищах, умисно плуталася під ногами. Її брав переляк. Сірий так само, як і тінь, остерігався Дрімучого лісу, а тому йшов саме туди. А ще... Іти просто не було куди.

Вовк зупинився за кілька кроків від краю лісу і спромігся вдивитися в таємничий присмерк. На перший погляд усе було приязним: червонясті кострубаті стовбури сосон і суміш зелені за ними. Ліс перегукувався пташиними голосами, втираючись у довіру. Він дивився на Сірого нишком.

І Вовкові кортіло якомога скоріше розтлумачити цей погляд, от тільки б упіймати його, тільки б поцупити...

— Залиш мене тут, благаю! — укотре заскиглила тінь і сховалася за вовчою спиною.

Вовк тяжко зітхнув. Він і сам залишив би невірну, якби так сильно не потребував її. Тінь стерегла його сон, розчісувала загривок, стелила постіль і робила ще купу корисних справ. Але найголовніше — попереджала про небезпеку.

Сірий задер морду й уважно принюхався. Дерев зарипіли, наче десь схопився рвучкий вітер. Двічі простукотів дятел.

«Прийшов — увійду», — вирішив Вовк, пригнув спину мало не до самої землі й ковзнув у прадавню темінь.

І тільки-но стіна дерев позаду нього зімкнулась, як за покрученими стовбурами почали даленіти нові й нові сосни. Сірий покрутився на одному місці й збагнув, що заблукав. Він уже не пам'ятав, з якого боку прийшов сюди. Скрізь, куди не кинь оком, був старий таємничий ліс без кінця і краю.

2

Невдовзі за скреготом старих дерев Вовк розчув новий дивний звук — глухі, нерівні постукування. Певний час Вовк дослухався, поки не втямив — це

просто дощ... Він скрапував десь іззовні, там, де було небо. Густе верховіття дерев не пускало його сюди.

«Дивно, — Вовк пригнувся до темряви, намагаючись розгледіти в ній бодай щось, — хто мешкає в такому мороці?»

Немов підслухавши думки звіра, довколишній світ почав забарвлюватися. Кольори поступово вижеврювалися — кубла поруділих лишайників на стовбурах дерев, схожі на застигли в часі, вповільнені квіти.

Пахло.

Запах тяжів у повітрі, лягав тонким шаром під хутро, клубочився в голові. Це був дурман. Вовк одразу ж упізнав його, нашорошився, але лапи йшли далі, лишаяючи сліди.

«Хочу їсти», — зрозумів Сірій, дослухаючись, як краплі б'ються об листя і глицю.

Сіра п'їтьма, що царювала в лісі, пробуджувала голод. Вовк уже уявляв, як прокушує шию впольованого звіра. Вичікуючи, він угруз у вологу землю й завмер.

Час збігав із краплями дощу, проте Вовк стояв нерухомо, наче й сам був старим, незграбним деревом. Аж ось із тремкої п'їтьми щось пурхнуло просто на звіра.

— Вовк! О, хай так! З'їж мене! З'їж скоріше. Краще вже ти...

Від несподіванки звір аж присів. Просто перед ним стояла маленька сухоребра дівчинка.

«Дурна й жахливо нещасна», — припустив Вовк.

— Як тебе звать? — поцікавився він уголос, відступивши на крок.

Дівчинка поспіхом озирнулася й голосно прошепотіла, зазираючи у вовчу пащу:

— За мною женеться Стара... Вона зараз буде тут! Вовк одразу ж закинув морду і принюхався.

— А вона дуже стара чи можна прожувати? — уточнив звір.

Усе відбувалося так швидко, що Вовк не одразу збагнув: дівчинка більше боїться якусь стару, ніж його — сірого, сердитого й страшенно зголоднілого. Звір мимоволі подався вперед і вдихнув її запах.

О, такий аромат буває всередині пуп'янка, коли всі його пелюстки згортаються на ніч... Теплий, свіжий, солодкий запах розгойдувався на кінчику мокрого носа. Від весняного аромату дівчинки макітрилося в голові. Паща Вовка швидко набилася слиною, але він устиг лише клацнути зубами. Здобич раптом заголосила, тоді прошепотіла щось на зразок «начувайся» й ураз щезла...

А з вологої мли, розкуйовдивши лісове повітря, вибігла Стара. Її волосся скидалося на сорочаче кубло, а з голови росли великі роги. Стара метнула око на прибульця й шулікою понеслася за дівчинкою.

— Гей? — невідь чому озвався Вовк і спантеличено подивився вслід.

Дерева зашелестіли, пропускаючи вітер. Звір кивнув сам собі й побіг за бентежним шелестом, що все зростав, зростав і, здається, був ладен звалитися на його голову зі страшною силою.

Туман, що наплив невідомо звідки, застилав очі. Щезнув він так само швидко, як і з'явився, і звір побіг блідо-салатовими хащами. Тут скрізь маячили галявини вологого моху. Вовк перестрибував з однієї на іншу, і звуки його кроків умирали, не встигнувши народитися.

Аж ось з-за дерев донісся переляканий крик, а тоді разом усе вщухло: і крик, і шелест. Дрімучий ліс замовк, зачався й прислухався сам до себе.

Уловивши, як забриніло повітря, Вовк різко зупинився й поспіхом щез за вічнозеленим ялівцем. Перестрашений, він визирнув і вгледів Стару, що поволі дибуляла до краю прірви. Її брудне лахміття стелилося по землі.

— Я завжди тобі казала: менше знаєш, краще спиш, — прошепотіла вона, поглянувши вниз.

Постоявши так трохи, рогата розвернулася й ковзула напівсліпим поглядом по ялівцю, де сидів і ледве дихав Сірій Вовк.

«Помітила?» — захвилювався він і мало не зомлів.

Від погляду затягнутих більмами очей було моторошно. Щось у цій бабі лякало звіра, але Вовк ніяк не міг збагнути, що саме. Йому кортіло дати драла, однак пелехата раптом розвернулася й ледь помітною стежиною попрямувала в глиб лісу.

Усе знову стихло. Лише білий метелик тріпотів крильцями над нерухомою дівчинкою, а звір усе сидів за кущем і досі не наважувався підійти...

Раптом дівчинка підвелася. Вона якось дивно поглянула на Вовка, аж йому шпигнуло в серце.

Дівчинка вся випросталася, нею поповзла трава... Вовк споглядав, як вона переставала бути схожою на дівчинку. Перетворювалася на дерево. Її руки застигли в повітрі двома вітами, а ноги міцно приросли до землі. Дівчинка сумно всміхнулася Вовкові. Вона знала, що він там, за кущем.

— Зажди! — гукнув звір, не отямившись від хвилювання.

Однак її усмішка вже щезла, а на місці обличчя з'явилася молода зеленкувата кора.

Вовк обережно виповз зі сховку. Крадучись, дістався дерева. Воно стояло так само, як і решта, тихо, майже мертво. Вітру й досі не було.

Сірий Вовк знову відчув, як його шпигнуло в груди. Він лизнув гарячим язиком кору дерева, і листя на ньому ледь помітно затріпотіло. Вовк тихенько завив, чи то з журби, чи то з голоду, і пішов з галлявину.

3

У Дрімучому лісі всі називали бабу просто Старою. Її вуха майже сягали плечей, а руки — землі. З рота Старої визирали жовті ікла, а голос був схожим на скрегіт.

Ніхто не знав її ймення.

Ніхто не пам'ятав, звідки вона прийшла.

Ніхто навіть не здогадувався, як Стара стала володаркою лісу.

Дещо про рогату відали дерева. Вони шелестіли про це з усієї сили, проте ніхто їх не слухав.

Щоранку, скорчившись у дугу, Стара викульгувала зі своєї хати й чалапала на пагорб. Здавалося, вона розпорювала рогами небо, так що край його починав кривавити, і стежила, як із того краю випиналося поранене сонце.

Щодня Стара пришивала по одному мишачому черепку до свого дрантя й ретельно чистила люльку.

Щовечора вона відмикала край лісу, впускаючи в нього присмеркових панн із синіми губами. Панни ступали мовчки, урочисто несучи на плечах сутінки. Вони сновигали лісом до світання, ловили в тумані роззяв, водили кола довкруг дерев, а під ранок забиралися з лісу геть.

Щоночі Стара кидала в місяць смерекові шишки і, хоча й була напівсліпою, щоразу поцілювала.

«І коли він уже звалиться? — думала вона, вдивляючись у небо напівзрячими очима. — З нього має вийти пресмачний корж».

Вона не бачила, але знала — Жовтий Змій літає до місяця в повню, пестить його крильми, натирає лускою і зверхньо позирає на неї згори. На неї — володарку Дрімучого лісу!

Уже багато вітряних літ Стара володіла кожною сосною, кожною білкою й лосем, але в серце лісу, туди, де спочивав у землі древній Змій, їй і досі було зась.

«І туди дійду, — обіцяла вона собі, — і в наше віконце засвітить сонце».

Стара шаруділа черепками, а в кишенях її брязкотіли ключи від кордонів лісу, від кожного дерева й квітки. Окрім ключів, там були голки, щоб лоскотати черево дощової хмари, кістяний гребінь для стежок, батіг, аби пасти сонце, люстерко, клубочок із кропиви, щоб вказувати дорогу, та решта дрібниць, про які Стара забувала дбати. Стежки в лісі злизував дощ, залякане сонце відсиджувалося за хмарами, а присмеркових панн із року в рік ставало дедалі більше.

— Хто там? — почувся глухий голос.

Стара дісталася кособокої ялини, на якій сиділа вухата сова. Північніше починалося найтемніше місце Дрімучого лісу. Тут завжди панували присмерк і прохолода. Смереки сягали верхівками неба й стояли насуплені, нерозчесані. Деревашкребли хмари й рипіли без вітру. І не було доволанавіть жмутика трави. Землю всипав ковзкий килим із дрібної глиці.

— Розступіться, — наказала Стара, і смереки, підкоряючись, розхилилися. Вона почалапала далі, прошурхотівши мишачими черепками.

На шурхіт з-під землі виповзло два гриби-зморшки. Вони слухали лісове відлуння, що гуляло від дерева до дерева: «У лісі чужинець. До лісу прийшов Сірий Вовк. У лісі на одне дерево побільшало. Маланка вже не з нами...»

Зморшки простежили за Старою червоними недобрими очима й зашепотіли:

— Усі подумують, що дівчинку з'їв Вовк.

- Так і подумують.
— Але ж ти бачив, що було насправді?
— Бачив.
— Але ж той Вовк був голодним і страшним.
Він усе одно з'їв би дівчинку.
— Усе одно.
— Будемо з цим щось робити?

Гриби пересміхнулись один із одним і щезли під землею.

Лісова поголоска покотилася далі, й усі дерева, звірі й птахи дізнавалися, що в Дрімучий ліс уперше за багато років хтось завітав...

«У лісі чужинець. До лісу прийшов Сірій Вовк. У лісі на одне дерево побільшало. Маланка вже не з нами...» — впало на смереки, і вони зарипіли сильніше.

Почувши новину, Стара стишила хід.

«Гм. А цей Вовк став мені у пригоді, — подумалося, — може, й ще раз стане...»

Потроху з її кишені просочилася нечисть, заклекотіла в повітрі. Стара не озирнулася, проте хребтом відчула знайоме дихання за своєю спиною і легкий холодок, не схожий на подих вітру.

— Маланка вже не з нами, — повторила Стара за лісовою луною.

— Нам потрібна не вона, — засичала нечисть.

Пітьма плащем летіла за Старою. Вона була густішою за нічний морок. У ній не мигтіли ні зорі, ні віконця. Вона здавалася такою чорною, що всотувала в себе мерхле світло ялинника й допитливих мушок.

— Нам потрібна інша, — зашипіла нечисть, вчепившись за роги Старої. — Настав час. Вона зроста. Ти це знаєш, знаєш...

За ялинами замріла крива, похилена хатка, що досі не розвалилася лише завдяки чарам. Стара не бачила її. Вона йшла битим шляхом, йшла на запах, дослухаючись щомиті. Стара вже давно навчилася обходитися без очей.

— Стривай, — просичала нечисть і на ходу згустилася в чорного крука.

— Старша помічниця, — каркнув крук, наздогнавши Стару, — нам потрібна старша. Вона вже готова. Ми не можемо так довго чекати.

Стара трохи вповільнила хід, замислилася.

— Так, але ж вона така дурна... — скривилася. — Буде прикро, якщо все пропаде.

— Дурна, кажеш? А ти подивись, як вона виконує твої завдання, подивись, подивись... — крук струменем чорного диму залетів назад у кишеню.

Стара пошкандибала далі.

Хата росла з-під землі, наче перезрілий гриб. З її димаря просотувався дим, а з розчиненого вікна — пісня. Тоненький голосок дзвінко наспівував прості слова.

«Невже байдикує?» — Стара вкотре скривилася й нечутно підкралася до вікна.

4

Тривалий час дівчинка не мала імені. Стара зверталася до неї абияк і аж тепер розщедрилася й подарувала ім'я. Уляна. Уля.

Уляна зраділа подарунку, неначе найпершій квітці. Вона перекочувала ім'я на язиці, злизувала з губ, гріла за пазухою. Щоранку дівчинка немов надягла його на себе, стоячи перед дзеркальцем, а проти ночі повторювала подумки на розспів.

«Уляна...»

Дівчинка співала пісню й розглядала в подряпаному дзеркалі Старої свої довгі коси. Щовесни її волосся руділо і вкривалося пилком, немов вільха.

«Чому Стара мене так не любить?» — гадала Уляна, намагаючись заплести волосся в косу.

— Бо вона чхає від твого рудого волосся, а ще вона ненавидить увесь твій рід, — злісно зашипіло дзеркало, проте дівчинка цього не розчула.

«Дивно. Але в кого я вдалася? Від кого в мене такі очі й дві родимки за лівим вухом?»

Стара ніколи не розповідала Уляні, як та з'явилася в Дрімучому лісі, а тим паче — в її хаті.

Скільки дівчинка себе пам'ятала, поруч завжди була Стара, а довкола — синьо-зелений ялиник і присмеркові панни, що заглядали чи то у вікно, чи то в душу. Жодного разу Уляна не виходила за

межі північної частини лісу, бо там, по той бік ко-
собокої смереки, на якій щодня й щогодини сиді-
ла сторожем вухата сова, чигали вовки...

— Гірше за голодного вовка може бути тільки го-
лодна зима, — говорила Стара пізніми вечорами,
коли в хаті жевріла саме лише піч, а слова, що ви-
літали з рота, забарвлювалися в жовтогарячий.

«Невже й Маланка потрапила до вовчих пазу-
рів?!» — непокоїлась Уляна, геть забувши про хат-
ній клопіт.

Щоразу, йдучи в ліс, Стара давала своїм поміч-
ницям завдання. Наготувати, поприбирати... Що-
правда, хай би скільки Улянка з Маланкою бабрали-
ся, до вечора хата ставала брудною халупою, якою
й була завжди. І хай би скільки дівчатка готували —
Старій завжди було мало.

«Дурненькі», — сміялася Стара, не помічаючи
того, що відбувалося насправді.

Уляна співала, перебираючи неслухняне волос-
ся, а Стара сиділа під вікном і дослухалася. Спершу
їй здавалося, що нечисть збрехала, що дівчинка —
і досі мале, нерозумне дитя й навіть зі своїми хат-
німи обов'язками справляється абияк. Але, поси-
дивши під вікном з нашорошеними вухами, Стара
відчула, що відбувається щось незвичне.

Уляна й досі крутилася перед дзеркалом, розгляда-
ючи своє відображення. Іноді дівчинка підбігала то до
казана — подивитися, чи не закипіло, то черепок про-
терти, то тісто розкатати. І поки вона так крутила-
ся, наспівуючи стиха, речі самі робили свою справу...

Мітла потихеньку замітала хату, ховаючись за Ульяною спиною. У казан сипалися трави, кришилася городина. Качалка сама катала тісто, а щітка чистила рисячий череп. Дівча ніби й не помічало того, що коїлося за її спиною, а Стара все дослухалася.

Один із розпластаних на столі шматочків тіста нетерпляче зітхнув.

— Слухай, та вона нас довіку не зліпить!

Його сусід трохи полежав, прикидаючись туговухим, тоді чхнув, здіймаючи хмарку борошна, і відповів:

— І не кажи.

— То що? Ліпімося самі? — запропонував жвавіший. — Однаково лежимо без діла.

— Ну, то шквар, — неохоче відповів інший.

Шматки тіста перемигнулися, тоді підвелися, самотужки поклали в себе начинку з червоних ягід, завернулися, причавили один одного скраю й обвалюлися в борошні. Решта шматків зробила те саме.

«То ось як вона виконує мої завдання, — заскреготіла Стара. — То от що тут відбувається, поки мене немає!»

Стара від подиву забула, що треба ховатися. Вона випросталася на повен зріст, затуливши рогами тьмяне світло ялинника.

«Я знала, що вона вдалася у свій рід, хай йому грець, я знала».

Серце Старої смикнулося, зашипіло, розплелось тонкими злими змійками. Вони боляче кусали її

зсередини. Ні, час не лікував Старої. Вона не могла забути те, що зробило її такою.

— Шовковичне, брусничне, чорничне... Та ні, усе-таки брусничне, — говорила Уля, і банки варення висувалися вперед, коли вона їх називала.

— Перекидьки! — засичала Стара своїм ложкам-тарілкам і вчасно сховалася за вікном.

Дівчинка саме поглянула на сіре небо, сколите верховіттям ялин.

«Маланки довго немає, — задумалася вона, і її важкі коси знову розплелися. — Не може бути, щоб і її з'їв вовк. Скільки ж їх розвелось в лісі!»

Дівчинка стривожилася не на жарт. Вона швидко підійшла до вікна вхопити свіжого повітря й тут нарешті вгледіла Стару. Скоцюрбившись, та сиділа під вікном. Але второпавши, що її викрили, Стара зі скреготом підвелася й зробилася удвічі більшою.

Уляна застигла, як умурована.

— Не чекала? — скривилася Стара.

Зачепивши дівчинку своїм лахміттям, вона влетіла у вікно.

5

Речі в хаті завмерли й винувато відвернулися до стін. Запала тиша. Тільки й чути було, як у казані клекотить вода та як шарудять мишачі черепочки, пришиті до дрантя Старої.

«Невидимок забула нагодувати, — злякалася дівчинка, прислухаючись до шереху. — Ой, зараз буде...»

Напівсліпі, майже білі очі Старої пронизували помічницю наскрізь. І від цього погляду дівчинці ставало недобре... Ніздрі горбатої тріпотіли, розплітаючи важкі дівчачі коси, а разом із ними — усі всотані запахи. Від рудого волосся Уляни в Старої дерло в горлі, її лице червоніло, вкривалося потом і ставало дедалі бридкішим.

Уля знічено зиркала то на Стару, то на її роги, що підпирали стіну, то на гострі пазури... «Лише б не волосся, — думала дівчинка, — тільки б не його!»

Стара погрожувала обстригти коси своєї старшої помічниці не раз. Вона лякала, що сплете з них невід, вийде на пагорб, кине в небо й ловитиме місяць. Дівчинка дуже не хотіла розсердити Стару. І кіс шкода, і без місяця якось сумно.

Стара зробила до помічниці два кроки й розпросталася. Її роги вперлися в стелю, зарипіли, не даючи зрушити.

— Невидимок не нагодувала, — видихнула володарка лісу й осіла на лаву, раптом зробившись удвічі меншою.

Дівчинка зрозуміла, що Стара не буде її сварити. Принаймні не зараз. Вона перевела дух, струсила зі столу крихти, і шерех мишачих черепочків змовк. Невидимки ласували недоїдками. А Стара сиділа на лаві, підперши голову плечем.

«Уже час, нечисть не помилилася», — бурмотіла вона, ще раз пригнувшись до своєї помічниці.

Уляна ні про що не підозрювала. Вона намагалася прогнати бридку вільгу, що ночами без дозволу поїдала стіни, доліпити пиріжки й доварити юшку. Рисячий череп витріщався на неї, недотертий і невдоволений, однак Стара не дала дівчинці все впорати.

— Маю для тебе завдання, — нарешті прохрипіла вона, випнувши ікла, — важливіше, ніж усі ці горщики-борщики.

Дівчинка завмерла.

— Дістань мені Відьомську Книгу, — кинула Стара.

— А що це за Книга? — одразу ж схопилася Уляна.

— Про це тобі не варто знати.

— А де ж мені її знайти? — розгубилася дівчинка.

— А про це мені не варто знати.

Уля хотіла було спитати, хто та Відьма, чию Книгу слід принести, але затнулася.

Стара не зводила зі своєї помічниці сліпих очей. Разом із нею на дівча вибаннячився рисячий череп і всі мишачі черепки, пришиті до подолу. Улянці здавалося, що зараз на неї дивляться навіть невидимки. Дивляться й вичікують.

«Відмовити не можу, — міркувала дівчинка, — залишить без кіс. Але ж я ще ніколи не заходила за ялинник. Там лячно. Там вовки. Невже Старій не шкода мене?»

Стара постукувала по столу пальцями, вслухачись у напружену тишу.

— Іди! Без Книги до мене й не потикайся, — відрізала вона зрештою і вказала пальцем на двері.

— Таж куди мені йти? Сутеніє! — заголосила Уляна, але Стара тільки махнула на неї рукою і втомлено стулила повіки.

Дівчинка визирнула у вікно. Світло в ялиннику почало мерхнути, отже, малося на вечір. Сонце прикладало свою червону щоку до землі. Повітря ставало свіжим і колючим. Кольори розбрелися хто куди, лишивши тільки сірий і синій.

От-от — і стежки в лісі щезнуть.

От-от у ліс посунуть присмеркові панни.

От-от із лігвищ виповзуть ті, що ховалися вдень, і в Дрімучому лісі стане небезпечно...

Дівчинка понурила голову й повільно підійшла до столу. Вона сподівалася, що Стара отямиться й озветься: «Та куди ж ти йдеш! Я шуткую! Збирай на стіл — повечереємо». Однак та мовчала — усе стукотіла по столу то кісточками, то кігтями.

— Ти що, задубіла?! — прикрикнула вона, бризнувши слиною. — Коси набридли?!

Стара швидко зіскочила з лави, наче й не було ніякої втоми, і замахнулася на дівчинку рукою з довгими й гострими пазурами.

Уляна вхопила зі столу пиріжок, устигла покласти його в кишеню й набосо вибігла на ганок.